

No. 34461

**LATVIA
and
CZECH REPUBLIC**

Agreement for the promotion and reciprocal protection of investments. Signed at Riga on 25 October 1994

Authentic texts: Latvian, Czech and English.

Registered by Latvia on 11 March 1998.

**LETTONIE
et
RÉPUBLIQUE TCHÈQUE**

Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Signé à Riga le 25 octobre 1994

Textes authentiques : letton, tchèque et anglais.

Enregistré par la Lettonie le 11 mars 1998.

[LATVIAN TEXT — TEXTE LETTON]

**LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN ČEHIJAS REPUBLIKAS
VALDĪBAS LĪGUMS PAR IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANU UN
SAVSTARPEJU AIZSARDZĪBU**

Latvijas Republikas Valdība un Čehijas Republikas Valdība (turpmāk tekstā "Līgumslēdzējas Puses"),

vēloties pastiprināt ekonomisko sadarbību abu valstu labā,

paredzot radīt un uzturēt labvēlīgus nosacījumus vienas Valsts ieguldītāju ieguldījumiem otrs Valsts teritorijā, un

Apzinoties, ka savstarpēja ieguldījumu veicināšana un aizsardzība, saskaņā ar šo Līgumu, stimulē biznesa aktivitātes šajā sfērā,

vienojās par sekojošo:

1. pants

Terminu skaidrojums

Šajā Līgumā:

1. Terminam "ieguldījums" jāietver jebkurš ieguldītā īpašuma veids, kas ir saistīts ar vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāja ekonomisko darbību otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, saskaņā ar tās likumiem un noteikumiem, tajā skaitā, kaut gan ne tikai:

- (a) kustamais un nekustamais īpašums, kā arī citas īpašuma tiesības in rem, tādas kā hipotēkas, prasījuma un galvojuma tiesības un citas līdzīgas tiesības;
- (b) akcijas, obligācijas, uzņēmējsabiedrību ieguldījumi vai jebkura cita daļības forma uzņēmumā;
- (c) prasījumi par maksājumu vai jebkuru citu izpildi ar ekonomisku vērtību, kas ir saistīta ar ieguldījumu;
- (d) intelektuālā īpašuma tiesības, ieskaitot autortiesības, tirdzniecības zīmes, patentus, rūpnieciskos projektus, tehnoloģiskos procesus, "know-how", tirdznieciskos noslēpumus, tirdznieciskos nosaukumus un "goodwill", kuri ir saistībā ar ieguldījumu;

(e) jebkuras tiesības, kuras piešķir likumi vai kontrakts un jebkuras licences vai atļaujas saskaņā ar likumu, ieskaitot atļaujas pēstīt, iegūt, apstrādāt un izmantot dabas resursus.

Jebkādas izmaiņas attiecībā uz ieguldījumu formu neietekmēs to kā ieguldījumu raksturojumu.

2. Ar terminu "ieguldītājs" jāsaprot jebkuru fizisku vai juridisku personu, kura veic ieguldījumu otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā.

(a) ar terminu "fiziska persona" jāsaprot jebkuru fizisku personu, kurai, saskaņā ar likumiem, ir kādas no Līgumslēdzējām Pusēm pilsonība;

(b) ar terminu "juridiska persona" attiecībā uz abām Līgumslēdzējām Pusēm ir jāsaprot jebkurš veidojums, kurš tiek reģistrēts vai izveidots, kā arī atzīts par juridisku personu saskaņā ar tās likumiem.

3. Ar terminu "ienākumi" jāsaprot visi līdzekļi, kas radušies saistībā ar ieguldījumiem, tai skaitā, kaut gan ne tikai, peļņa, procenti, kapitāla pieaugumi, daļas, dividendes, autora honorārus vai maksas.

4. Ar terminu "teritorija" jāsaprot Latvijas Republikas vai Čehijas Republikas teritorija, ieskaitot teritoriālo jūru, kā arī kontinentālo šelfu pār kuriem saskaņā ar starptautiskajām tiesībām attiecīgā valsts realizē suverēnas tiesības ar mērķi pēstīt un izmantot šo zonu dabas resursus.

2. pants

Ieguldījumu veicināšana un aizsardzība

1. Katra Līgumslēdzēja Puse veicinās un radīs labvēlīgus apstākļus otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem, veicot ieguldījumus tās teritorijā un atzīs šādus ieguldījumus saskaņā ar tās likumiem un noteikumiem.

2. Abu Līgumslēdzēju Pušu ieguldītāju ieguldījumiem vienmēr tiks nodrošināta godīga un vienlīdzīga attieksme, kā arī pilnīga aizsardzība un drošība otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā.

3. pants

Nacionālais un vislielākās labvēlības režīms

1. Katra Līgumslēdzēja Puse savā teritorijā otras Līgumslēdzējas Puses ieguldījumiem un ienākumiem piemēros taisnīgu un vienlīdzīgu režīmu, ne mazāk labvēlīgu kā to, ko tā ir noteikusi vai nu attiecībā pret savu pilsoņu ieguldījumiem un ienākumiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītāju ieguldījumiem un ienākumiem.

2. Katrai Līgumslēdzējai Pusei tās teritorijā attiecībā uz otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju ieguldījumiem saistībā ar šo ieguldījumu pārvaldīšanu, uzturēšanu, izmantošanu, lietošanu vai nodošanu ir jāpiemēro godīgu un vienlīdzīgu attieksmi, kā arī ne mazāk labvēlīgu režīmu, kā to, kas noteikts savas valsts ieguldītājiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītājiem.

3. Šī panta 1. un 2. punkta nosacījumi nedrīkst tikt iztulkoti kā tādi, kas Līgumslēdzējai Pusei uzliek pienākumu attiecināt uz otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītājiem jebkuru režīmu, priekšrocību vai privilēģiju, kuru pirmā Līgumslēdzēja Puse varētu piemērot saskaņā ar:

- (a) jebkuru muitas ūniju vai brīvās tirdzniecības zonu, valūtas savienību vai līdzīgiem starptautiskiem līgumiem, kuri paredz šādu savienību vai institūciju vai citu reģionālās kooperācijas formu izveidošanu, kuru locekles ir vai var kļūt Līgumslēdzējas Puses;
- (b) jebkuru starptautisku līgumu vai kārtību, kas pilnībā vai galvenokārt attiecas uz nodokļu uzlikšanu.

4. pants

Zaudējumu kompensācija

1. Ja jebkuras no Līgumslēdzējām Pusēm ieguldītāju ieguldījumi cieš zaudējumus sakarā ar karu, bruņotu konfliktu, ārkārtēju stāvokli, sacelšanos, dumpi, nemieriem vai citiem līdzīgiem notikumiem otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tie tiks šīs Līgumslēdzējas Puses nodrošināti ar ne mazāk labvēlīgu režīmu kā tas, kurš noteikts attiecībā pret savas valsts ieguldītājiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītājiem sakarā ar restitūciju, zaudējumu atlīdzību, kompensāciju vai citiem atlīdzības noteikumiem.

2. Bez 1. punktā minētajiem nosacījumiem, vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāji, kas saskaņā ar 1. punktā minētajiem gadījumiem cieš zaudējumus otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kas radušies no:

- (a) viņu īpašumu rekvizīcijas, ko veikuši tās spēki vai varas iestādes;
- (b) viņu īpašuma iznīcināšanas, ko veikuši tās spēki vai varas iestādes un ko nebija izraisījušas kaujas darbības vai situācijas nepieciešamība

būs pakļauti taisnīgai un atbilstošai kompensācijai par zaudējumiem, kuri radušies rekvizīcijas laikā vai īpašuma iznīcināšanas gadījumā. Šādi maksājumi bez vilcināšanās būs brīvi pārvedami brīvi konvertējamā valūtā.

5. pants

Ekspropriācija

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju ieguldījumi otrs Līgumslēdzējas Puses teritorijā nevar tikt ekspropriēti, nacionalizēti vai pakļauti citai darbībai ar līdzvērtīgu efektu (visas šādas darbības tālāk tekstā "ekspropriācija"), izņemot gadījumus kad ir leverboti sekojoši nosacījumi:

- (a) ekspropriācija jāveic sabiedrības interesēs un ir saskaņā ar iekšējo likumdošanu;
- (b) ekspropriācija nedrīkst būt diskriminējoša;
- (c) tā drīkst tikt veikta vienīgi saņemot tūlītēju, atbijstošu un efektīgu kompensāciju.

2. Šādai kompensācijai jālīdzinās atsavināmo ieguldījumu tirgus vērtībai, kas pastāvēja pirms tieši pirms ekspropriācijas vai pirms paredzēta ekspropriācija kļuva vispārināma, un ietvers procentus, sākot no ekspropriācijas dienas, tā tiks izdarīta bez vilcināšanās, būs efektīvi realizējama un brīvi pārvedama brīvi konvertējamā valūtā.

3. Iespaidotajam ieguldītājam būs tiesības uz tūlītēju lietas pārbaudi vai ieguldījumu novērtējumu saskaņā ar šajā Pantā noteiktajiem principiem, un to veiks šīs Līgumslēdzējas Puses tiesas vai kāda cita neatkarīga iestāde.

4. 1. un 2. punkta nosacījumi jāpielieto gadījumā, ja Līgumslēdzēja Puse ekspropriētās sabiedrības īpašumu, kas reģistrēta vai izveidota tās teritorijas jebkurā daļā saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un kurā otrs Līgumslēdzējas Puses ieguldītājiem pieder akcijas.

6. pants

Pārvedumi

1. Līgumslēdzējas Puses garantēs ar ieguldījumiem un ienākumiem saistīto maksājumu pārvedumu. Pārvedumi tiks veikti brīvi konvertējamā valūtā, bez jebkādiem ierobežojumiem un nevajadzīgas vilcināšanās. Šādi pārvedumi ietvers galvenokārt, kaut gan ne tikai:

- (a) kapitālu un papildus summas, kas nepieciešamas ieguldījumu uzturēšanai un palielināšanai;
- (b) peļņu, procentus, dividendes un citus tekošos ienākumus;

- (c) fondus aizdevumu atmaksai;
- (d) autora honorārus vai maksas;
- (e) ieņēmumus no ieguldījumu pārdošanas vai likvidācijas;
- (f) fizisko personu ieņēmumus.

2. Šī Līguma mērķiem valūtas apmaiņas kurss būs tas valūtas apmaiņas kurss, kurš tiek piemērots pārveduma dienā saskaņā ar spēkā esošajiem valūtas apmaiņas noteikumiem.

7. pants

Aizvietošanas princips

1. Ja Līgumslēdzēja Puse vai tās nozīmēts pārstāvis veic maksājumus saviem ieguldītājiem saskaņā ar garantiju, kas noslēgta attiecībā uz ieguldījumu otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, pēdējā minētā atzīs:

- (a) jebkuru ieguldītāja tiesību vai prasību nodošanu pirmajai Līgumslēdzējai Pusei vai tās nozīmētai institūcijai, pamatojoties uz likumiem vai saskaņā ar tiesiskām darbībām šajā valstī; kā arī
 - (b) ka pirmā Līgumslēdzēja Puse vai tās nozīmēta aģentūra būs pēc aizvietošanas principa pilnvarota izmantot šī ieguldītāja tiesības un pieteikt viņa prasības, kā arī uzņemsies saistības, kas ir sakarā ar ieguldījumu.
2. Ar aizvietošanu iegūtās tiesības un prasības nedrīkst pārsniegt ieguldītāja originālās tiesības un prasības.

8. pants

Ar ieguldījumiem saistīto strīdu izskatīšana starp Līgumslēdzēju Pusi un otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju

1. Jebkurš strīds, kurš var rasties starp vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju un otru Līgumslēdzēju Pusi sakarā ar ieguldījumu otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tiks izskatīts strīdus pušu pārrunās.

2. Ja jebkurš strīds starp vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju un otru Līgumslēdzēju Pusi nevar tikt šādi atrisināts sešu mēnešu periodā, ieguldītājam būs desības iesniegt prasību jebkurā no sekjošām institūcijām:

- (a) Starptautiskajā Ieguldījumu strīdu izskatīšanas centrā (ICSID) saskaņā ar attiecīgajiem Konvencijas par Ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem, kura atvērta parakstīšanās procedūrai 1965. gada 18. martā Vašingtonā, noteikumiem, gadījumā, ja abas Līgumslēdzējas Puses ir šīs Konvencijas locekles; vai
- (b) arbitrāžā vai ad hoc starptautiskajā arbitrāžas tiesā, kas izveidota saskaņā ar Apvienoto Nāciju Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas arbitrāžas noteikumiem (UNCITRAL). Strīda Puses var rakstiski vienoties, kā modificēt šos noteikumus. Arbitrāžas lēmums ir galīgs un saistošs abām strīda pusēm.

9. pants

Strīdu izskatīšana starp Līgumslēdzējām Pusēm

1. Strīdi starp Līgumslēdzējām Pusēm, kas saistīti ar šī Līguma tulkošanu vai piemērošanu, ja iespējams, tiks izskatīti konsultāciju vai pārrunu ceļā.
2. Ja strīds netiks nokārtots sešu mēnešu laikā, skaitot no strīda sākuma, tas pēc kādas no Līgumslēdzējām Pusēm lūguma var tikt iesniegts Arbitrāžas Tiesā saskaņā ar šī Panta noteikumiem.
3. Arbitrāžas tiesa tiks izveidota katram individuālajam gadījumam sekjošā veidā. Divu mēnešu laikā no prasības lietu izskatīt arbitrāžā saņemšanas; katra Līgumslēdzēja Puse nozīmēs vienu tiesas locekli. Tad šie divi daļībnieki izvēlēsies kādas trešās valsts pilsoni, kurš ar abu Līgumslēdzēju Pušu piekrišanu tiks iecelts par Tiesas priekšsēdētāju (tālāk tekstā "priekšsēdētājs"). Priekšsēdētājs jānozīmē trīs mēnešu laikā, skaitot no pārējo divu locekļu nozīmēšanas dienas.
4. Ja šī Panta 3. punktā minēto periodu laikā nepieciešamās iecelšanas nav paveiktas, var pieprasīt Starptautiskās Tiesas priekšsēdētājam veikt nepieciešamās iecelšanas. Ja, gadījumā, viņš ir kādas no Līgumslēdzējām Pusēm pilsonis, vai ir kādi citi apstākļi, kuri nelauj viņam pildīt šo funkciju, veikt nepieciešamo iecelšanu jāuzaicina Vicepriekšsēdētājs. Ja arī Vicepriekšsēdētājs ir kādas no Līgumslēdzējām Pusēm pilsonis vai nevar veikt šo funkciju, nepieciešamās procedūras veikt tiek lūgts nākošajam pēc ieņemamā amata Starptautiskās Tiesas loceklim, kas nav kādas no Līgumslēdzējām Pusēm pilsonis.

5. Arbitrāžas Tiesa savus lēmumus pieņem ar balsu vairākumu. Šāds lēmums ir saistošs. Katra Līgumslēdzēja Puse uzņemties izmaksas par savu arbitru un viņa pārstāvību arbitrāžas prāvās; izmaksas par priekšsēdētāju un pārējās izmaksas Līgumslēdzējas Puses segs līdzīgās daļās. Arbitrāžas Tiesa pati noteiks savas darbības procedūras.

10. pants

Citu noteikumu un speciālu saistību piemērošana

1. Ja kāds jautājums tiek regulēts gan ar šo Līgumu, gan ar citu starptautisku līgumu, kura daļībnieces ir Līgumslēdzējas Puses, nekas šajā Līgumā netraucēs ne Līgumslēdzējām Pusēm, ne jebkuram no to ieguldītājiem, kam pieder ieguldījumi otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, izvēlēties viņa gadījumam labvēlīgākos noteikumus.

2 Ja režīms, ko viena Līgumslēdzēja Puse piemēro otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītājiem saskaņā ar tās likumiem, noteikumiem vai citiem specifiskiem kontraktu noteikumiem, ir labvēlīgāks kā tas, ko nosaka šis Līgums, tiks piemērots tas, kurš ir labvēlīgāks.

11. pants

Līguma piemērošana

Šī Līguma noteikumi tiks piemēroti no šī Līguma spēkā stāšanās dienas gan attiecībā uz vienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju nākošajiem ieguldījumiem otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, gan attiecībā uz jau esošajiem ieguldījumiem.

12. pants

Līguma stāšanās spēkā, darbības ilgums un izbeigšanās

1. Katra Līgumslēdzēja Puse dara zināmu otrai par tās likumos paredzēto procedūru, lai šis Līgums stātos spēkā, izpildīšanu. Līgums stāsies spēkā dienā, kas tiks veikts otrs no šiem paziņojumiem.

2 Šis Līgums būs spēkā desmit gadus un arī pēc tam paliks spēkā, ja sešus mēnešus plīms sākotnējā vai jebkuru tam sekojošu periodu beigām kāda no Līgumslēdzējām Pusēm rakstiski nepaziņos savu nodomu to izbeigt.

3. Attiecībā uz ieguldījumiem, kas veikti pirms šī Līguma izbeigšanās, šī Līguma noteikumi būs spēkā desmit gadus pēc šī Līguma izbeigšanās dienas.

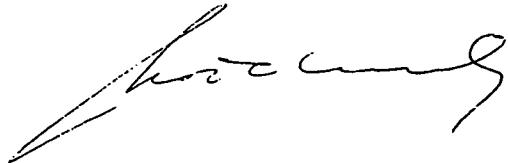
Šo apliecinot, būdami atbilstoši pilnvaroti, šo Līgumu ir parakstījuši.

Līgums noslēgts RTGĀ 1994. gada 25. OKTOBRT divos
eksemplāros latviešu, čehu un angļu valodās, pie tam visi teksti ir vienlīdz autentiski.
Domstarpību gadījumā noteicōšais būs teksts angļu valodā.

Latvijas Republikas Valdības
vārdā :

Čehijas Republikas Valdības
vārdā :

[CZECH TEXT — TEXTE TCHÈQUE]

**DOHODA MEZI VLÁDOU LOTYŠSKÉ REPUBLIKY A VLÁDOU
ČESKÉ REPUBLIKY O PODPOŘE A VZÁJEMNÉ OCHRANĚ IN-
VESTIC**

Vláda Lotyšské republiky a vláda České republiky (dále jen "Smluvní Strany").

vedeny přáním zintenzivnit hospodářskou spolupráci k vzájemnému prospěchu obou států.

hodlajíce vytvořit a udržovat příznivé podmínky pro investice investorů jednoho státu na území druhého státu a

vědomy si, že podpora a vzájemná ochrana investic v souladu s touto Dohodou podněcuje podnikatelskou iniciativu v této oblasti.

se dohodly na následujícím:

Článek I**Definice**

Pro účely této Dohody:

1. Pojem "investice" označuje každou majetkovou hodnotu investovanou v souladu s hospodářskými aktivitami investorem jedné Smluvní Strany na území druhé Smluvní Strany v souladu s právním řádem druhé Smluvní Strany a zahrnuje zejména, nikoli však výlučně:

- a) movitý a nemovitý majetek, jakož i všechna věcná práva, jako jsou hypotéky, zástavy, záruky a podobná práva;
- b) akcie, obligace, vklady společnosti nebo jakékoli jiné formy účasti na společnostech;
- c) peněžní pohledávky nebo nároky na jakoukoli činnost mající hospodářskou hodnotu související s investicí;
- d) práva z oblasti duševního vlastnictví včetně autorských práv, práva z ochranných známek, patentů, průmyslových vzorů, technických postupů, know-how, obchodních tajemství, obchodních jmen a goodwill, spojených s investicí;

e) práva vyplývající ze zákona nebo ze smluvního ujednání, licence a povolení vydané podle zákona, včetně koncesí k průzkumu, téžné, kultivaci nebo využití přírodních zdrojů.

Jakákoliv změna formy, ve které jsou hodnoty investovány, nema vliv na jejich postavení jako investice.

2. Pojem "investor" znamená jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu, která investuje na území druhé Smluvní Strany.

- a) Pojem "fyzická osoba" znamená jakoukoli fyzickou osobu mající státní občanství některé ze Smluvních Stran v souladu s jejím právním řádem;
- b) Pojem "právnická osoba" znamená s ohledem na obě Smluvní Strany jakoukoli společnost zaregistrovanou nebo zřízenou v souladu s jejím právním řádem a uznanou za právnickou osobu tímto právním řádem.

3. Pojem "výnosy" znamená částky plynoucí z investice a zahrnuje zejména, nikoliv však výlučně, zisky, úroky, přírůstky kapitálu, podíly, dividendy, licenční nebo jiné poplatky.

4. Pojem "území" znamená území Lotyšské republiky včetně teritoriálního moře, jakož i kontinentálního šelfu, nad kterým dotyčný stát vykonává v souladu s mezinárodním právem svrchovaná práva za účelem průzkumu a využití přírodních zdrojů z takové oblasti, a území České republiky.

Článek 2

Podpora a ochrana investic

1. Každá Smluvní Strana bude podporovat a vytvářet příznivé podmínky pro investory druhé Smluvní Strany, aby investovali na jejím území, a bude takové investice připouštět v souladu se svým právním řádem.

2. Investice investorů jedné nebo druhé Smluvní Strany budou mít vždy zajištěno řádné a spravedlivé zacházení a budou požívat plné ochrany a bezpečnosti na území druhé Smluvní Strany.

Článek 3

Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod

1. Každá Smluvní Strana poskytne na svém území investicím a výnosům investorů druhé Smluvní Strany zacházení, které je řádné

a spravedlivé a není méně příznivé než jaké poskytuje investicím nebo výnosům svých vlastních investorů nebo investicím nebo výnosům investorů jakéhokoli třetího státu. je-li výhodnější.

2. Každá Smluvní Strana poskytne na svém území investorům druhé Smluvní Strany, pokud jde o fizení, udržování, užívání, využití nebo disponování s jejich investicí, zacházení, které je řádné a spravedlivé a ne méně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům jakéhokoli třetího státu, je-li výhodnější.

3. Ustanovení odstavce 1 a 2 tohoto Článku nelze vykládat tak, že zavazují jednu Smluvní Stranu poskytnout investorům druhé Smluvní Strany takové zacházení, výhody nebo výsadu, které může jedna Smluvní Strana poskytovat podle:

- a) celní unie nebo zóny volného obchodu nebo měnové unie nebo podobné mezinárodní dohody, vedoucí k takovým uním nebo institucím, nebo jiných forem regionální spolupráce, jejichž členem Smluvní Strana je nebo může být; nebo
- b) mezinárodní dohody nebo ujednání týkajících se zcela nebo převážně zdanění.

Článek 4

Náhrada za škodu

1. Jestliže investice investorů jedné nebo druhé Smluvní Strany utrpí škody následkem války, ozbrojeného konfliktu, výjimečného stavu, nepokojů, povstání, vzpoury nebo jiných podobných událostí na území druhé Smluvní Strany, poskytne jim tato Smluvní Strana zacházení, pokud jde o restituici, náhradu škody, vyrovnaní nebo jiné vypořádání, ne méně příznivé, než jaké poskytne tato Smluvní Strana svým vlastním investorům nebo investorům třetího státu.

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto Článku, investorům jedné Smluvní Strany, kteří při událostech uvedených v předcházejícím odstavci utrpěli škody na území druhé Smluvní Strany spočívající v :

- a) zabavení jejich majetku ozbrojenými silami nebo úředními orgány druhé Smluvní Strany.
- b) zničení jejich majetku ozbrojenými silami nebo úředními orgány druhé Smluvní Strany, které nebylo způsobeno bojovými akcemi nebo nebylo vyvoláno nezbytností situace.

bude poskytnuta spravedlivá a přiměřená náhrada za škody utrpěné během zabírání nebo v důsledku zničení majetku. Výsledné platby budou bez prodlení vojně převoditelné ve vojně směnitelné méně.

Článek 5

Vyvlastnění

1. Investice uskutečněné investory jedné Smluvní Strany na území druhé Smluvní Strany nebudou vyvlastněny, znárodněny nebo podrobeny opatřením majícím podobný účinek (dále jen "vyvlastnění") kromě případů, kdy budou splněny následující podmínky:

- a) vyvlastnění bude provedeno ve veřejném zájmu a podle vnitrostátních předpisů;
- b) nebude mít diskriminační charakter;
- c) bude provedeno pouze proti vyplacení okamžité, přiměřené a účinné náhrady.

2. Taková náhrada se bude rovnat tržní hodnotě vyvlastněné investice bezprostředně před vyvlastněním nebo než se zamýšlené vyvlastnění stalo veřejně známým, bude zahrnovat úrok od data vyvlastnění, bude uskutečněna bez problémů, bude okamžitě realizovatelná a volně převoditelná ve volně směnitelné měně.

3. Dotčený investor má právo požádat o neodkladné přezkoumání svého případu a o ohodnocení své investice soudním nebo jiným nezávislým orgánem Smluvní Strany v souladu s principy obsaženými v tomto Článku.

4. Ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto Článku se vztahuje i na případy, kdy Smluvní Strana vyvlastní aktiva společnosti, která byla zaregistrována nebo zřízena v souladu s platným právním řádem v jakékoli části jejího vlastního území a v níž investor fi druhé Smluvní Strany vlastní podíly.

Článek 6

Převody

1. Smluvní Strany zajistí převod plateb spojených s investicemi a výnosy. Převody budou provedeny ve volně směnitelné měně, bez omezení a zbytečných problémů. Takové převody zahrnují zejména, nikoliv však výlučně:

- a) kapitál a dodatečné částky k udržení nebo zvětšení investice;
- b) zisky, úroky, dividendy a jiné běžné příjmy;
- c) částky na placení půjček;
- d) licenční nebo jiné poplatky;

e) výnosy z prodeje nebo likvidace investice;

f) příjmy fyzických osob.

2. Pro účely této Dohody budou jako přepočítací kurzy použity devizové kurzy platné k datu převodu.

Článek 7

Postoupení práv

1. Jestliže jedna Smluvní Strana nebo jí zmocněná agentura provede platbu svému vlastnímu investorovi z důvodu záruky, kterou poskytla ve vztahu k investici na území druhé Smluvní Strany, uzná druhá Smluvní Strana:

a) postoupení každého práva nebo nároku investora na Smluvní Stranu nebo jí zmocněnou agenturu, ať k postoupení došlo podle zákona nebo na základě právního ujednání v této zemi, jakož i,

b) že Smluvní Strana nebo jí zmocněná agentura je z titulu postoupení práv oprávněna uplatňovat práva a vznášet nároky tohoto investora a převzít závazky vztahující se k investici.

2. Postoupená práva nebo nároky nepřekročí míru původních práv nebo nároků investora.

Článek 8

Řešení sporů z investic mezi Smluvní Stranou a investorem druhé Smluvní Strany

1. Jakýkoli spor, který může vzniknout mezi investorem jedné Smluvní Strany a druhou Smluvní Stranou v souvislosti s investicí na území této druhé Smluvní Strany, bude předmětem jednání mezi stranami ve sporu.

2. Jestliže spor mezi investorem jedné Smluvní Strany a druhou Smluvní Stranou nebude takto urovnán v době šesti měsíců, je investor oprávněn předložit spor bud:

a) Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) s přihlédnutím k použitelným ustanovením Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států, otevřené k podpisu ve Washingtonu D.C. 18. března 1965 v případě, že obě Smluvní Strany jsou stranami této Úmluvy; nebo

b) rozhodci nebo mezinárodnímu rozhodčímu soudu zřízenému ad hoc, ustanovenému podle rozhodčích pravidel Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL). Strany ve sporu se mohou písemně dohodnout na změnách těchto pravidel. Rozhodčí nález bude konečný a závazný pro obě strany ve sporu.

Článek 9

Řešení sporů mezi Smluvními Stranami

1. Spory mezi Smluvními Stranami týkající se výkladu nebo použití této Dohody budou, pokud to bude možné, vyřešeny konzultacemi nebo jednáními.

2. Pokud spor nemůže být takto vyřešen ve lhůtě šesti měsíců od zahájení sporu, bude na žádost jedné ze Smluvních Stran předložen rozhodčímu soudu v souladu s ustanoveními tohoto Článku.

3. Rozhodčí soud bude ustanoven pro každý jednotlivý případ následujícím způsobem. V průběhu dvou měsíců od přijetí žádosti o rozhodčí řízení určí každá Smluvní Strana jednoho člena rozhodčího soudu. Tito dva členové pak vyberou občana třetího státu, který bude se souhlasem obou Smluvních Stran jmenován předsedou soudu (dále jen "předseda"). Předseda bude jmenován do tří měsíců od data jmenování ostatních dvou členů.

4. Pokud v některé ze lhůt uvedených v odstavci 3 tohoto Článku nebylo provedeno nezbytné jmenování, může být požádán předseda Mezinárodního soudního dvora, aby nezbytné jmenování provedl. Je-li předseda občanem některé Smluvní Strany nebo z jiného důvodu nemůže vykonat tento úkon, bude vyzván mistropředseda, aby provedl nezbytné jmenování. Je-li také mistropředseda občanem některé Smluvní Strany nebo nemůže vykonat tento úkon, bude o provedení nezbytného jmenování požádán nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, který není občanem žádné Smluvní Strany.

5. Rozhodčí soud přijímá své rozhodnutí většinou hlasů. Takové rozhodnutí je závazné. Každá Smluvní Strana uhradí pouze náklady svého rozhodce a své účasti v rozhodčím řízení; náklady předsedy a ostatní náklady budou hrazeny Smluvními Stranami rovným dílem. Rozhodčí soud určí vlastní jednací pravidla.

Článek 10

Použití jiných předpisů a zvláštní závazky

1. V případě, že je některá otázka řešena současně touto Dohodou a jinou mezinárodní dohodou, jejíž jsou obě Smluvní Strany stranami, nic v této Dohodě nebrání, aby jakákoli Smluvní Strana nebo jakýkoli její investor, který vlastní investice na území druhé Smluvní Strany, využil jakýchkoli předpisů, které jsou pro něho příznivější.

2. Jestliže zacházení poskytnuté jednou Smluvní Stranou investorům druhé Smluvní Strany v souladu s jejím právním rámem nebo jinými zvláštními smluvními ustanoveními je příznivější, než které je poskytováno touto Dohodou, bude využito toto příznivější zacházení.

Článek 11

Použitečnost této Dohody

Ustanovení této Dohody se použijí na budoucí investice uskutečněné investorem jedné Smluvní Strany na území druhé Smluvní Strany a také na investice, které existují k datu vstupu této Dohody v platnost.

Článek 12

Vstup v platnost, trvání a ukončení

1. Každá Smluvní Strana oznámi druhé Smluvní Straně splnění vnitrostátních právních předpisů pro vstup této Dohody v platnost. Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem druhé notifikace.

2. Tato Dohoda zůstane v platnosti po dobu 10 let a její platnost bude pokračovat, pokud 6 měsíců před uplynutím počátečního nebo jakéhokoli následujícího období jedna Smluvní Strana písemně neoznámí druhé Smluvní Straně svůj úmysl ukončit platnost Dohody.

3. Pro investice uskutečněné před ukončením této Dohody zůstanou ustanovení této Dohody účinná po dobu 10 let od data ukončení platnosti.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně zmocnění, podepsali tuto Dohodu.

Dáno v ~~Rixi~~ ^{15.} října 1994 ve dvojím vyhotovení v jazyce lotyšském, českém a anglickém, přičemž všechny texty jsou autentické. V případě jakékoli rozdílnosti ve výkladu bude rozhodující text anglický.

Za vládu
Loteršké republiky:

Za vládu
České republiky:

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE GOVERNMENT OF THE CZECH REPUBLIC FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Latvia and the Government of the Czech Republic (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one State in the territory of the other State, and

Conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

/a/ movable and immovable property as well as any other property rights in rem such as mortgages, liens, pledges, and similar rights;

/b/ shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;

/c/ claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;

¹ Came into force on 1 August 1995 by notification, in accordance with article 12.

/d/ intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs, technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill associated with an investment;

/e/ any right conferred by laws or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

/a/ The term "natural person" shall mean any natural person having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws.

/b/ The term "legal person" shall mean with respect to either Contracting Party, any entity incorporated or constituted in accordance with, and recognized as legal person by its laws.

3. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, shares, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean the territory of the Republic of Latvia and the territory of the Czech Republic including the territorial sea, as well as the continental shelf over which the state concerned exercises, in accordance with international law, sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and, shall admit such investments, in accordance with its laws and regulations.

2. Investments of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord investments and returns of investors of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraph 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

/a/ any customs union or free trade area or a monetary union or similar international agreements leading to such unions or institutions or other forms of regional cooperation to which either of the Contracting Party is or may become a Party;

/b/ any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 4

Compensation for Losses

1. When investments by investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting

Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

/a/ requisitioning of their property by its forces or authorities,

/b/ destruction of their property by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation

shall be accorded just and adequate compensation for the losses sustained during the period of the requisitioning or as a result of the destruction of the property. Resulting payments shall be freely transferable in freely convertible currency without delay.

Article 5

Expropriation

1. Investments made by investors of one Contracting party in the territory of the other Contracting Party cannot be expropriated, nationalized or subject to other measures having a similar effect (all such measures hereinafter referred to as "expropriation") except when the following conditions are fulfilled:

/a/ the expropriation shall be done for public interest and under domestic legal procedures; ;

/b/ it shall not be discriminatory;

/c/ it shall be done only against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge, shall include interest from the date of expropriation, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in freely convertible currency.

3. The investor affected shall have a right, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall guarantee the transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- /a/ capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- /b/ profits, interest, dividends and other current income;
- /c/ funds in repayment of loans;
- /d/ royalties or fees;
- /e/ proceeds of sale or liquidation of the investment;
- /f/ the earnings of natural persons .

2. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the rates of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force.

Article 7

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of

the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

/a/ the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,

/b/ that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of that other Contracting Party shall be subject to negotiations between the parties in dispute.

2. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within a period of six months, the investor shall be entitled to submit the case either to:

/a/ the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) having regard to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965,¹ in the event both Contracting Parties shall have become a party to this Convention;
or

/b/ an arbitrator or international ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).² The parties to the dispute

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

² *Ibid.*, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

may agree in writing to modify these Rules. The arbitral awards shall be final and binding on both Parties to the dispute.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.
2. If the dispute cannot be thus settled within six months after the beginning of the dispute, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.
3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.
5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 10**Application of Other Rules and Special Commitments**

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to his case.
2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations or other specific provisions of contracts is more favourable than that accorded by the Agreement, the more favourable shall be accorded.

Article 11**Applicability of this Agreement**

The provisions of this Agreement shall apply to future investments made by investor of one Contracting Party In the territory of the other Contracting Party, and also to the existing investments on the date of this Agreement coming into force.

Article 12**Entry into force, Duration and Termination**

1. Each of the Contracting Parties shall notify the other of the completion of the procedures required by its law for bringing this Agreement into force. This Agreement shall enter into force on the date of the second notification.
2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force thereafter unless, six months before the expire of the initial or any subsequent periods, either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement.
3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

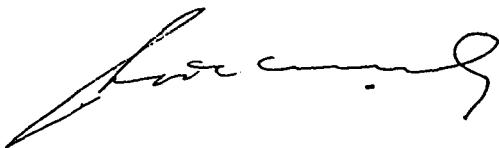
DONE in duplicate at RIGA, this 25TH day of OCTOBER, 1994, in the Latvian, Czech and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Latvia:

1

For the Government
of the Czech Republic:

2

¹ A. Piebalgs.
² Ivan Kocarnik.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TCHÈQUE RELATIF À L'ENCOURAGEMENT ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République tchèque (ci-après dénommés les « Parties contractantes »),

Désireux de renforcer la coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux Etats,

Déterminés à instaurer et maintenir des conditions favorables aux investissements réalisés par des investisseurs de l'un des Etats sur le territoire de l'autre Etat, et

Reconnaissant que l'encouragement et la protection réciproque des investissements prévus par le présent Accord, stimulent les initiatives industrielles et commerciales dans ce domaine,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissement » désigne les avoirs de toute nature liés aux activités économiques que réalise un investisseur de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante conformément aux lois et aux règlements de cette dernière, et notamment mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels qu'hypothèques, gages, nantissements et autres droits similaires;

b) Les parts de sociétés, actions et obligations de sociétés ou autres formes de participation au capital de sociétés;

c) Les créances ou droits à prestations ayant une valeur économique liée à un investissement;

d) Les droits de propriété intellectuelle, y compris les droits d'auteur, noms déposés, brevets, dessins industriels, procédés techniques, savoir-faire, secrets d'affaires et les marques de fabrique ainsi que la clientèle, liés à un investissement;

e) Tout droit conféré par la loi ou en vertu d'un contrat et toutes licences et permis concédés en vertu de la loi, y compris les concessions relatives à la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles;

Toute modification de la forme dans laquelle les avoirs sont investis n'affecte en rien leur nature en tant qu'investissement.

¹ Entré en vigueur le 1er août 1995 par notification, conformément à l'article 12.

2. Le terme « investisseur » s'entend de toute personne physique ou morale investissant sur le territoire de l'autre Partie contractante.

a) L'expression « personne physique » s'entend de toute personne physique qui possède la nationalité de l'une ou l'autre Partie contractante en vertu de leurs lois respectives;

b) L'expression « personne morale » s'entend en ce qui concerne l'une ou l'autre Partie contractante, de toute entité établie ou constituée en société conformément à la législation de ladite Partie contractante et reconnue en tant que telle par celle-ci.

3. Le terme « rendements » s'entend des montants rapportés par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts, plus-values, parts, dividendes, redevances et droits.

4. Le terme « territoire » s'entend du territoire de la République de Lettonie et du territoire de la République tchèque y compris la mer territoriale, ainsi que le plateau continental sur lequel l'Etat concerné exerce, conformément au droit international, des droits souverains aux fins de l'exploration et de l'exploitation des ressources naturelles de ces zones.

Article 2

ENCOURAGEMENT ET PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1. Chaque Partie contractante encourage et instaure des conditions favorisant la réalisation d'investissements par les investisseurs de l'autre Partie contractante sur son territoire et les admet conformément à sa législation et sa réglementation.

2. Les investissements réalisés par les investisseurs de l'une ou l'autre des Parties contractantes bénéficient à tout moment d'un traitement juste et équitable et de la pleine protection et sécurité sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 3

TRAITEMENT NATIONAL ET TRAITEMENT DE LA NATION LA PLUS FAVORISÉE

1. Chaque Partie contractante applique sur son territoire aux investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie contractante ainsi qu'aux rendements de ces investissements un traitement juste et équitable et non moins favorable que celui qu'elle accorde soit à ses propres investissements et aux rendements de ceux-ci soit aux investissements réalisés par les investisseurs de tout Etat tiers et aux rendements de ces investissements, si ce dernier est plus favorable.

2. Chaque Partie contractante accorde sur son territoire aux investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement juste et équitable et non moins favorable que celui qu'elle accorde soit à ses propres investisseurs soit aux investisseurs de tout Etat tiers, si celui-ci est plus favorable, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de leurs investissements.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article ne peuvent être interprétées comme obligeant l'une des Parties contractantes à accorder aux inves-

tisseurs de l'autre Partie un traitement, une préférence ou un privilège qui peuvent être accordés par la première Partie contractante du fait :

a) D'une union douanière, d'une zone de libre-échange ou d'une union économique ou de tout autre accord international prévoyant la constitution de telles unions ou institutions ou de toute autre forme de coopération régionale à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes est ou pourrait devenir partie;

b) De tout accord ou mécanisme international concernant dans son intégralité ou principalement la fiscalité.

Article 4

INDEMNISATION EN CAS DE PERTES

1. Les investissements réalisés par les investisseurs de l'une des Parties contractantes qui subiraient des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'une guerre, d'un conflit armé, d'un état d'urgence, d'une révolte, d'une insurrection, d'une émeute ou d'autres événements similaires bénéficient de la part de cette dernière Partie d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un Etat tiers en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, le dédommagement ou tout autre règlement de contrepartie.

2. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs de l'une des Parties contractantes qui subiraient des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'événements évoqués dans ledit paragraphe à la suite :

a) De la réquisition de leurs avoirs par les forces ou les autorités de cette autre Partie contractante;

b) De la destruction de leurs avoirs par les forces ou les autorités de cette Partie contractante qui ne résulterait pas de combats ou ne serait pas requise par les nécessités de la situation,

se verront accorder une indemnisation juste et adéquate pour les pertes encourues au cours de la période de la réquisition ou à la suite de la destruction de leurs avoirs. Les paiements correspondants s'effectuent sans retard et sont librement transférables en devises librement convertibles.

Article 5

EXPROPRIATION

1. Les investissements réalisés par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante ne peuvent être expropriés, nationalisés ni faire l'objet de toutes autres mesures ayant un effet équivalent (ces mesures étant dénommées ci-après « expropriation »), sauf lorsque les conditions suivantes sont remplies :

a) Les mesures d'expropriation sont prises pour raison d'utilité publique et dans le respect de la légalité interne;

b) Les mesures ne sont pas discriminatoires;

c) Il est prévu que l'expropriation ne s'effectuera que moyennant le versement rapide et effectif d'une indemnisation appropriée.

2. L'indemnisation prévue doit correspondre à la valeur marchande qu'avaient les investissements expropriés immédiatement avant la prise des mesures d'expropriation ou avant que lesdites mesures ne soient rendues publiques. Son montant doit comprendre les intérêts comptés à partir de la date de l'expropriation; elle doit être versée sans retard, être effectivement réalisable et librement transférable en devises librement convertibles.

3. L'investisseur concerné est fondé à faire examiner son affaire et à faire évaluer son investissement sans retard par un organe judiciaire ou une autre autorité indépendante de la Partie contractante procédant à l'expropriation, conformément aux principes énoncés dans le présent article.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent également lorsqu'une Partie contractante procède à l'expropriation des avoirs d'une société établie ou constituée conformément à la législation en vigueur dans toute partie de son propre territoire, et dans laquelle les investisseurs de l'autre Partie contractante possèdent des parts.

Article 6

TRANSFERTS

1. Les Parties contractantes garantissent le transfert des paiements liés aux investissements et aux rendements de ces investissements. Les transferts s'effectuent en devises librement convertibles, sans restrictions ni retard injustifié. Les transferts comprennent notamment, mais non exclusivement :

- a) Le capital et les montants supplémentaires requis pour entretenir ou augmenter l'investissement;
- b) Les bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants;
- c) Les fonds versés en remboursement d'emprunts;
- d) Les droits ou redevances;
- e) Le produit de la liquidation ou de la cession d'un investissement;
- f) Les rémunérations des personnes physiques.

2. Aux fins du présent Accord, les taux de change seront les taux officiels de change applicables à la date du transfert conformément à la réglementation des changes en vigueur.

Article 7

SUBROGATION

1. Si l'une des Parties contractantes ou l'organisme désigné à cet effet verse à l'un de ses propres investisseurs un montant au titre d'une garantie qu'elle a accordée à un investissement réalisé sur le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaît :

a) La cession, en vertu du droit interne de ce pays ou d'une transaction juridique qui y aurait été effectuée, de tout droit ou créance dudit investisseur à la première Partie contractante ou à l'organisme désigné, et

b) Que la première Partie contractante ou l'organisme désigné est fondée, du fait de la subrogation, à exercer les droits et faire appliquer les créances dudit investisseur et qu'elle assume les obligations liées à l'investissement.

2. Les droits ou créances ainsi subrogés ne dépassent pas les droits ou créances initiaux de l'investisseur.

Article 8

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS LIÉS AUX INVESTISSEMENTS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE CONTRACTANTE

1. Tout différend entre un investisseur de l'une des Parties contractantes et l'autre Partie contractante concernant un investissement réalisé sur le territoire de cette autre Partie contractante fera l'objet de négociations entre les Parties au différend.

2. Si le différend entre un investisseur de l'une des Parties contractantes et l'autre Partie contractante ne peut être réglé ainsi dans les six mois, l'investisseur pourra soumettre l'affaire :

a) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) compte tenu des dispositions applicables de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, ouverte à la signature à Washington D.C., le 18 mars 1965¹, si les deux Parties contractantes sont devenues parties à cette Convention; ou

b) A un arbitre ou à un tribunal international spécial créé en vertu du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI)². Les Parties au différend ont la faculté de convenir par écrit de modifier ce Règlement. Les sentences arbitrales sont définitives et ont force obligatoire pour les deux Parties au différend.

Article 9

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les différends que soulèveraient, entre les Parties contractantes, l'interprétation ou l'application du présent Accord sont, dans la mesure du possible, réglés par voie de consultation ou de négociation.

2. Si le différend ne peut être réglé ainsi dans les six (6) mois suivant le début du différend, il sera, sur la demande de l'une ou l'autre Partie, soumis à un tribunal arbitral conformément aux dispositions du présent article.

3. Le tribunal arbitral est constitué pour chaque affaire de la façon suivante. Dans les deux mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chacune des deux Parties contractantes désigne un membre du tribunal. Ces deux membres choisiront alors un ressortissant d'un Etat tiers qui, après approbation des deux Parties

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

² *Ibid.*, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément no 17 (A/31/17)*, p. 36.

contractantes est nommé Président du tribunal, (ci-après dénommé le « Président »). Le Président est nommé dans les trois mois suivant la nomination des deux autres membres.

4. Si les nominations requises n'ont pas été faites dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice peut être appelé à procéder à ces nominations. Si le Président est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou s'il est empêché pour d'autres raisons de remplir cette fonction, le Vice-Président est invité à procéder aux nominations requises. Si le Vice-Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est lui-même empêché de remplir cette fonction, les nominations sont effectuées par le membre de la Cour internationale de Justice le plus ancien qui n'est ressortissant d'aucune des deux Parties contractantes.

5. Le tribunal arbitral prend ses décisions à la majorité des voix. Ses décisions ont force obligatoire. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais du membre désigné par elle ainsi que les frais de sa représentation dans la procédure arbitrale. Les frais du Président ainsi que tous les autres frais de procédure seront supportés en parts égales par les deux Parties contractantes. Le tribunal arbitral arrête lui-même sa procédure.

Article 10

APPLICATION D'AUTRES RÈGLES ET ENGAGEMENTS PARTICULIERS

1. Lorsqu'une affaire est régie à la fois par les dispositions du présent Accord et par celles d'un autre accord international auquel les deux Parties contractantes sont parties, aucune des dispositions du présent Accord n'empêche l'une des Parties contractantes ou ses investisseurs ayant réalisé des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante de bénéficier des règles qui lui sont le plus favorables.

2. Si le traitement que doit accorder l'une des Parties contractantes aux investisseurs de l'autre Partie contractante; en vertu de sa législation ou de sa réglementation ou d'autres dispositions particulières d'un contrat est plus favorable que le traitement que prévoit le présent Accord, les dispositions relatives au traitement le plus favorable prévalent.

Article 11

APPLICABILITÉ DE L'ACCORD

Les dispositions du présent Accord s'appliquent aux investissements qui pourraient être réalisés à l'avenir par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante comme aux investissements réalisés à la date d'entrée en vigueur de l'Accord.

Article 12

ENTRÉE EN VIGUEUR, DURÉE ET DÉNONCIATION

1. Chacune des Parties contractantes signifiera à l'autre l'accomplissement des formalités constitutionnelles requises, en ce qui la concerne, pour l'entrée en

vigueur de l'Accord. Ce dernier entrera en vigueur à la date de la deuxième notification.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant une période de dix ans et demeurera en vigueur à moins que, six mois avant l'expiration de la période initiale ou de toute période subséquente, l'une ou l'autre des Parties contractantes ne notifie par écrit à l'autre Partie contractante son intention d'y mettre fin.

3. S'agissant des investissements effectués avant la date à laquelle la dénonciation du présent Accord prend effet, les dispositions de l'Accord continueront à s'appliquer pendant une période de dix années à compter de cette date.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Riga, le 25 octobre 1994, en langues lettonne, tchèque et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

A. PIEBALGS

Pour le Gouvernement
de la République tchèque :

IVAN KOCARNIK

